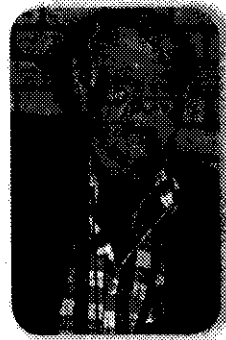

پان ترک‌یسم و وطنی!

نقدی بر کتاب ترکان مغولی حسن راشدی

داوود - مهرانی

قسمت اول

آتشی را که تازیان و از پس آنان ترکان مغولی و بازمانده گان آن‌ها از ۱۴۰۰ سال پیش در ایران برافروختند، سده‌های دور و درازی کشورمان جولان گاه یکی از عقب مانده ترین و وحشی ترین اقوام تاریخ گردید. قتل عام‌ها آغاز شد، فرهنگ، تمدن، کتاب و اندیشه سوزی رواج یافت و تفکر رواخواهی، رواداری و مسالمت جویی نژاد ایرانی را منهدم کرد.

بی محتوا و سبک شود»
قرار دارم به محقق هستم، نه مورخ و نه نویسنده حرفه‌ای، من اول ایرانی‌م، دوم آذری، «چو ایران نباشد تن من میباد»

در این کتاب، ترکان برترین نژاد زبان ترک همان زبان سومریان و ایلامیان (تورانی)، مادها و اشکانیان نیز تبار ترک دارند سومریان اجداد قدیمی ترین ترکان به حساب می آیند ممکن است سومریان در اصل مغولی باشند!

آن که بطل را به حق ترجیح داد
خویش را در چشم حق باطل نمود
حق بر جوی و حق بین و حق گذار
راست رو خود را به حق مایل نمود

در این کتاب تمامی نخبگان آذربایجان چون زنده‌یادان احمد کسروی، رضا زاده شفق و تقی زاده خائن هستند جرم آنان این است زبان آذری را ترکی نمی‌دانند زنده‌یادان عباس اقبال آشتیانی، دکتر غلامحسین صدیقی و دکتر محمود افشار که به تأیید نویسنده کتاب میلیاردها تومان ثروت شخصی خود را برای ترویج فرهنگ ایرانی وقف کرده، هم‌آوا با بیگانگان هستند! پارسیان فاقد تمدن، فارسی زبان ناقص، ترکی زبان بلیغ گسترده و نژاد ترک بهترین نژاد است نویسنده مدعی است: «شاه اسماعیل صفوی از ترکی شدن سرتاسر ایران جلوگیری کرده است؟!»
به نظر دکتر گوبلز (رایش سوم) تولد دوباره یافته

است و چنگیز خان مغول از خاندان اصیل که گوئی باغ نجات را در روده و واجد خصایل حمیده و شریف با روحی شاهانه می‌باشد و مرگ او ضایعهای عظیم برای جهان برپا نمود مردی بوده فرزانه و محتاط.

از تیغ علویت به درازی زمان‌ها
بس زخم جگر سوز کهن بر بدم هست
از تیمور ازبک نیز تجلیل و ستایش شده ولی دل‌پوش بزرگ به علت بویین گوش و بینی دشمن به یاد ملامت گرفته شده است! آن تیموری که از کله دشمنان کوه می‌ساخته است تمطیر و دل‌پوش تخریب می‌شود

زبوج جهان هیچ اگر دوست دارم
ترای کهن بوم و بر دوست دارم

رومن رولان می‌نویسد: «رک و راست سخن بگو، بی پیرایه سخن بگو، برای آن بگو که مفهوم کردی نه مفهوم گروهی، ظریف و نکته سنج بلکه مفهوم هزاران تن، مفهوم ساده‌ترین، حقیرترین مردم و هرگز از آن نترس که بیش از همه مفهوم کردی، سخت را بی ابهام و بی پرده بگو، روشن و استوار و در صورت لزوم به زمختی بگو، چه باک از این استوارتر بر زمین بایستی و اگر برای آن که اندیشه‌ات را بهتر رسوخ دهی، حتا یک کلمات به هدر نرود، نگذار تا

ترای کهن پیر جاوید برنا
ترا دوست دارم اگر دوست دارم
ترای گران مایه دیرینه ایران
ترا ای گرمی گهر دوست دارم!

این کتاب مدح‌نامه‌ای است از ما قبل تاریخ تا امروز، برای ترکان جهان، از گستره ترکستان، چین و مغولستان، آسیای میانه، قفقاز، ارمن، ترکیه و سرتاسر ایران و ناسزا گوئی و اتهام به فرهنگ ایرانی، به پارسیان، ساسانیان و دیگر سلسله‌های پادشاهی ایران.

هر گونه ژاژی که به فرهنگ تو نازد
چانکاه‌تر از نوحه زاغ و زغن است آن
این کتاب در هفته اخیر به دستم رسید به دلایل زیر نقدی و اعتراضی به این مدح‌نامه دارم.
۱- آذری هستم، تمامیت خواه برای سرزمین نیاکانی و باستانیم ایران زمین با حفظ وحدت ملی.

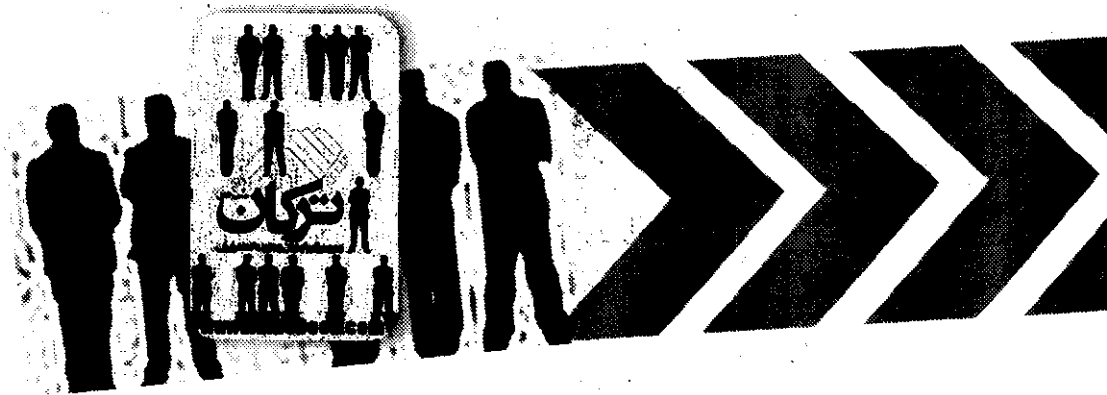
۲- شناخت کافی درباره پان ترک‌یسم قدیم و جدید دارم.

۳- به علت شرایط خاص جهانی و ژئوپولتیک سرزمین‌مان، نگران واژه جدید وارداتی با نام «قومیت خواهی» برای شکستن وحدت ملی و تیغات آن، نمونه آن را در جهان می‌بینم:
با خصم بداندیش تو هر کو بستیزد
هم رستم و هم بایک شمشیر زخم هست

از نظر نویسنده کتاب، کوروش کبیر خون‌آشام

۱- اخوان ثالث

۲- ص ۲۰۵ کتاب یاد شده

است

در این کتاب به شاه اسماعیل صفوی، شاه عباس بی مهری شده و امپراتوری عثمانی ستایش می‌شوند پارسیان فلاحت‌مدن و شایستگی و لیاقت و روح جنگنده‌گی هستند و ترکان شجاع -

ایرانیان به درد مستوفی‌گری و منشی‌گری ترکان سلحشور می‌خورند و نیز متهم شده‌اند که با محارم خود زنا می‌کردند شمری هم از همپالکی یان ترکیت خویش آورده‌اند

حالاتد جوریان سیمین‌بان

چه مادر، چه خواهر، چه دختر، چه زن

نویسنده مدعی است سومریان از آسیای میانه مهاجرت و ۲۰۰۰ سال قبل از کوروش به بین‌النهرین رسیده‌اند زبان آنان «پروتو ترک» یعنی پیش ترک است

امپراتور گوگ ترک‌ها (ترکان اسمعیلی) چنین گفته است تمام ملت‌ها از طلوع آفتاب در شرق تا زمان ظهر در جنوب و شروق آفتاب در غرب و تا نیمه شب در شمال همه تابع من هستند. این ابر قدرت جهانی کیست؟ در کجای تاریخ جهان قرار دارد

بر این باوریم تا آن زمان که تفکیم در طول تاریخ در مقابل بی‌گانه‌گان، آشور و بابل ایستادیم و فرانعه مصر را در زیر فرمان خود آوردیم؟ در مقابل آن قد علم کردیم. الکسندروس مقدونی را اگر حقیقت داشته باشد اسیر فرهنگ ایرانی کردیم. با روم به کارزار پرداختیم و آن‌ها را شکست دادیم. هرگز تاریخ سرزمین مادری مان بسته نخوهد شد و در سرزمینی که مردم آن تاریخ میهن خود را ندارند بزرگسالان چون خردسالان هستند و برعکس. تر سرزمینی که مردم تاریخ میهن خود را ندارند خردسالان چون بزرگسالان خواهند بود. جالب است در مقدمه کتاب یاد شده به این دوستان به عنوان ناسیونالیست‌های افراطی و تمامیت خواه تاختند و آنان را نژادپرست خواندند! سپس آمده

است: «چرا که مبداء تاریخ نه از زمان تشکیل حکومت‌های بومی در سرزمینی که امروز ایران می‌نامیم بلکه از زمان به حکومت رسیدن هخامنشیان، بنیان‌گذاران، پارسیان هستند شروع می‌شود»

ایا قبل از ورود آریایی‌ها در سرتاسر ایران هیچ حکومت بومی و قومی، متحد و متمرکز وجود داشته است که آن را مبنا و مبداء تاریخ ایران زمین بنامیم و نیز به نوشته هروودت دروغ نویس تاریخ‌نویساند می‌کند که امرد باری از یونانیان به پارسیان رسیده‌اند

این نظریه یا دگرترین نویسنده محترم تطبیق نمی‌کند زیرا بر اساس باورهای ایشان در فلات ایران ابتدا ترکان بودند بعد پارسیان؛ بسیاری نیز عکس نظر هروودت را دارند از جمله نویسنده کتاب شامد بازی، چه گونه می‌شود ابتدا ترکان بر این سرزمین لهواری بود باشند، اما شامد بازی از یونانیان به پارسیان رسیده باشد؟ یا تاریخ ایران دروغ است (که هست) و یا ترکان دروغ می‌گویند (که می‌گویند)

متأسفانه تاریخ شگرف ایران زمین برای فرزندان‌ش هرگز بازگوئی نشده است. پس می‌شود آن را هرگونه تحریف کرد و برای مقاصد پلید سیاسی به ناکامان تزریق نمود می‌شود برای تجزیه طلبان چون پیشمرویی اشک تمساح ریخت و لو را هر چه چنگیز و تیمور تطهیر نمود و آن‌ها را قهرمان نامید

محققان نظر وی غرض به خوبی می‌دانند که بسیاری از مورخین قدیم و جدید برای هدف‌های سیاسی و ملی خود دروغ گو و فریبکارند چنانکه موسیو رنلن شرق شناس فرانسوی می‌نویسد: «آغاز تاریخ قدیم شرق مطلقاً افسانه‌ای است» ثانیاً تاریخ سیاسی شرق بی معنی و ناچیز می‌باشد ثالثاً انسانیت کاملاً مفقود شده است نه صدایی از طبیعت بر می‌خیزد و نه جنبشی راستین و اوصیل از

مردم، در این دنیای یخین چه می‌توان کرد؟ اما تاریخ غرب چیست؟ چپاول، غارت، استثمار ملل آسیایی، آفریقایی، آمریکای لاتین، چنایات کلیساه، پاپ‌ها، کاردینال‌ها در قرون میانه و - آقای رنلن در این زمینه کور است و کر.

ناپلئون بناپارت می‌گوید: «هیچگاه نباید فراموش کرد آن چه که درباره پیروزی یونانیان در جنگ با ایرانیان نوشته‌اند به تمام از آن یونانی‌ها است که گزافه گویی و لاف زنی آنان مسلم است که افسانه ماراتون و سلامیس از آن جمله‌اند»

هیاهوی قومیت خواهی برای ایران دوستان تازگی ندارد دشمنان ایران همیشه در اندیشه‌ی تجزیه ایران بودند و نمونه‌ی آشکار آن قراردادهای ۱۹۰۷ و ۱۹۱۹ میلادی است. زیرا دشمنان ایران هرگز ایران قوی را نمی‌خواهند و بر نمی‌تابند

شمس تبریزی می‌گوید: «چون گفتنی باشد و همه عالم از ریش من در آویزند که مگر نگوییم اگر چه پس از هزار سال باشد و این سخن بطلن کس برسد که من خواسته باشم»

قدیمی‌ترین مناطقی که در فلات ایران ویج جریان باستانی دارد زندگی بنوی در سیالک کاشان و شوش فعلی است.

آشکار است به هنگام ورود مهاجران آریایی مردمان بومی نیز در این فلات می‌زیسته‌اند و در نقاط ما قبل تاریخ تحولی مداوم همراه با تکامل و پیشرفت وجود داشته است. اما موانع طبیعی فلات ایران خود مانعی بوده در راه زندگی شهر نشینی، به هنگامی که در دشت بین‌النهرین گروهی به تشکیل اجتماعات می‌پرداختند وضع طبیعی فلات ایران بسیار نامساعد بوده است. منطقه‌ای که در آن شهرنشینی دارای تسهیلات برای پیشرفت بوده دشت (سوزانا) شوش و جنوب غربی خوزستان امروز که در واقع امتداد دشت بین‌النهرین محسوب می‌شود امکان‌پذیر بوده است.

نویسنده کتاب فراموش کرده است بنویسد که گروهی از مهاجرین آریایی به هر علت و دلیل فلات ایران ویج به هندوستان رفتند و با مردم آنجا در هم آمیختند و تمدن هندی را بوجود آوردند.

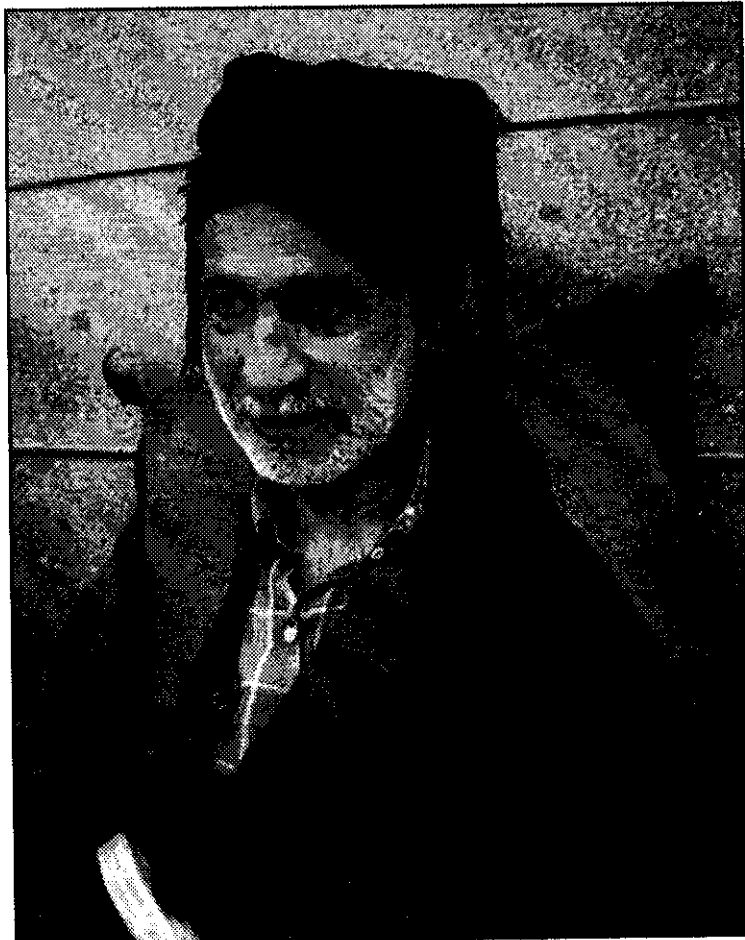
همیشه نصف حقیقت یک دروغ کامل است و حقیقت ناقص دروغ بی نقص است. آقای راشدی ایلامیان را (توران) می نامد. معنای تور به معنای ترک نیست و معانی مختلف دارد. از جمله دلاور، پهلوان، یل. به گونه ای که خود زردشت نیز تور بوده و در جنگ شهید می شود. تورانیان همان آریایی ها هستند و جنگ استوره ای ایران و توران جنگ ترک و پارس نیست. در حقیقت یک جنگ داخلی بین دلمداران و صحرائشینان و شهرنشینان است. پاره ای آن را جنگ مذهبی بین مهریان (میترائیست ها) با مزداییان می دانند. افزون بر اینکه افراسیاب خود را از نوادگان فریدون دانسته است. تمامی اسامی پهلوانان توران ایرانی است. در مورد ازدواج با مجرم کاش محقق دانشمند شناختی هم از نهضت زردشت داشتند. به جای گشتن در ناکجاآباد ترکستان و چین و مغولستان و ازبکستان و ... برای اثبات برتری نژاد ترک نیم نگاهی به کتاب وندیداد می انداختند. آنجا که زردشت می گوید: «زناکار بزرگ دشمن و کینه

ور اهورا مزدا است» که مزدا را می آزارند، زناکار نطفه ها را در هم می آمیزد. دین دار و بی دین، نیک و ناپاک، دیوپرستان و گناهکاران. پس کیفر زناکار مرگ است».

نویسنده پان ترکیست معترض است چرا؟ سبک تکین را در تاریخ غلام زاده دانسته اند! زیرا او امیرزاده بوده است! با تعصب افراطی توأم با نژادپرستی مفرط به برتری پان ترکیسم پرداخته و به نوشته تحلیل گر سیاسی و مأمور CIA آمریکا، آقای ریچارد کاتم آمریکایی نیز برای اثبات عقیده متوسل و می نویسد: «کاری که پیشه‌وری در یک سال کرد، رضا شاه در بیست سال سلطنت خود نکرده است» و بیانیه فرقه‌ی دموکرات وابسته به شوروی سابق را «جنبش» دانسته است. کاش سوابق غارت و چپاول عشایر آذربایجان قبل از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ را می دانستند. که آنان هر از چند گاهی به غارت شهرها و روستاها دست می آویزیدند. عظمت خانم خواهر امیر عشایر در اردبیل، اسماعیل خان سیمیتقو در خوی و سلماس، کهنه شهر و ... شیخ خزعل در خوزستان چه کرده اند. این کتاب به گونه ای مشوق نژادپرستی و تفرقه افکنی است و هم یک تبلیغ ایدئولوژیکی

سیاسی برای پان ترکیسم، چگونه یک خائن وطن فروش تجزیه طلب را با فردی مقایسه می کنند که با کوشش مستبدانه او سرزمین چند تکه ایران یکپارچه می شود. کاش قومیت خواهان درسی از یوگوسلاوی می گرفتند، سر این کشور جمهوری فدراتیو را بریدند، جنگ های داخلی راه انداختند، به نسل کشی و قوم کشی پرداختند سپس چند تکه اش کردند تا ناتو به مرزهای شرقی روسیه برسد. چون تاریخ مصرف قرارداد معروف یالتا تمام شده بود. کاش سوابق جعفر پیشه‌وری را می نوشتند، نام اصلی او چه بود؟ از کجا آمد نماینده مجلس شد؟ چرا اعتبارنامه نمایندگان حزب توده تصویب شد و اعتبارنامه پیشه‌وری رد! شوربختانه برای پیش برد یک سیاست متعفن از یک خائن تجزیه طلب قهرمان ملی می سازند! چرا یک شبه شمار اولمک وار و دومک یوخدور چون حباب شد؟ زیرا ارتش سرخ شوروی به دلایلی از حمایت آنان دست کشید و قبل از آنکه ارتش ناآماده به عبارتی منحل شده ایران به محدوده حکومت پیشه‌وری برسد، آنان توسط مردم به آن سوی مرز فراری و یا معلوم گشتند. جالب است نویسنده کتاب یاد شده واژه آذر را هم ترکی می داند! لازم است بدانند طبق آیین و نوشته های اوستایی آذر پسر اهورا مزدا است، جوهر ذات درخشان و فروزان فره ایزدی و کیانی را در خود دارد و مزاج آتشین آریایی را در قدرت و ثروت و لذت نمایندگی می کند. امروز همه مردم جهان شاهد قوم کشی در آفریقای مظلوم هستند. قبایل، دولت ها و همسایه های هم جوار که قرن ها در کنار هم حتا به هنگام تسلط استعمار و امپریالیسم زیسته بودند و زندگی مسالمت آمیزی داشتند حالا که به ظاهر استقلال یافته اند یکدیگر را هزاران هزار می کشند، به زنان و دختران یکدیگر تجاوز می کنند و آواره می شوند. سلاخی نسل ها و نژادها و انسان ها در قبیله های مختلف رایج ترین شیوه برای گریزانیدن بومیان اصیل است. باید بدانیم حکومت شاهان ترک در ایران جزئی از تاریخ مشترک ملی ایرانیان است.

غزنویان و سلجوقیان تکیه گاه سنگینی بر فرهنگ و تمدن ایرانی زدند. آن ها خود را در محاصره ایران گریبان سنی و شیعه مذهب یافتند و با همکاری آنان به دربار خود رونق بخشیدند و با استفاده از دانش سترگ ایرانی و خرد اندیشمندان پارسی گو بر اعتبار خود افزودند. فراموش نکنیم وقتی بین خواجه نظام الملک آن صدر اعظم بزرگ و یکی از نوایغ مدیریت تاریخ ایران و ملک شاه سلجوقی اختلاف افتاد، خواجه به شاه سلجوقی پیغام داد: آن کلاه سلطنت بسته به این دوات و قلم است.

نویسنده تاریخ ماد را فراموش کرده است. در مکتب پان ترکیسم قوم ماد نیز تبار ترک دارند! غافل از آنکه تاریخ آذربایجان با تاریخ مادها آغاز و دولت پادشاهی ماد چون مقدمه‌ای به تاریخ هخامنشیان پیوسته است. به گونه‌ای که از نظر مورخین یونانی دولت ماد منقرض نشده و پیروزی کوروش در جنگ با مادها به عنوان یک تغییر داخلی یاد شده است. در حالی که یکصد سال بعد یونانیان جنگ خود را با هخامنشیان جنگ ماد نامیده‌اند. حتا در عهد ساسانیان نیز «پیروکیوس» سردار و مورخ رومی به پارس و ماد اشاره می‌کند با این که حکومت دولت گونه ماد از نظر زمانی بیش از دو برابر فرمانروایی هخامنشیان بوده است ولی آنان نتوانستند بر سرتاسر ایران مسلط شوند و مورد تجاوز آشور قرار گرفتند. اگر مبداء تاریخ با هخامنشیان آغاز می‌شود به این دلیل است که در زمان کوروش ایران یکپارچه و متحد شده و به صورت یک ابرقدرت مطلق جهانی با حکومتی قدرت مند و دولت مدار در آمده بود. پان ترکیست‌ها معتقد هستند مبداء تاریخی ایران باید زمان مهاجرت سومریان از آسیای میانه باشد! هنوز معلوم نیست این قوم متمدن از کدام نقطه به بین‌النهرین مهاجرت کرده‌اند بسیاری از محققین بر این باورند که آنان از راه دریا و خلیج فارس به بین‌النهرین

رسیده‌اند. نژاد و مبداء سومریان هنوز مورد اختلاف است. کتاب «سفر پیدایش زمین تورات» سومرها را شنما خوانده است. بعضی پان ترکیست‌های تاریخ ساز آن‌ها را ایزد بانوی اوستایی را هم واژه ترکی می‌دانند زیرا «آنا» به ترکی به معنای مادر است. آن‌ها را یا ناهید فرشته نگهبان آب است. در جهان بینی آریایی پس از آخشیش آتش، آب مقدس‌ترین عنصر از آخشیش‌های چهارگانه‌های طبیعت است. در این کتاب تعصب ترکان عثمانی جای تعصب ایرانی‌ها را گرفته است. آیا ترکان عثمانی در طول تاریخ نخواسته‌اند آذربایجان را بنزدند؟ و یا استفاده از سوء استفاده از ضعف دولت های ایران به آذربایجان تجاوز نکرده‌اند؟ آیا خصومت آنان با دولت صفویان فقط به خاطر مذهب بود؟ بر خلاف فارسی ستیزی هنوز صدها واژه فارسی در زبان ترکی امروز جهان وجود دارد. اینان جتا به واژه های زبان خود و به واژه نامه های ترک زبانان در دانش گاه ها و مراکز علمی خودشان و یا اروپا نیز توجه نکرده‌اند. نویسندگان کتابهای ۱۲ قرن سکوت و ترکان و مجلات ترکی برای توجیه ادعای خود معتقدند ما آذربایجانی‌ها تحقیر می شویم و حق ما تضییع شده است! سؤال این است: در کدامین دانشگاه، مرکز

علمی، دولتی، تجاری مانع رشد و پیشرفت یک آذری شده‌اند. در تاریخ ایران در نیم قرن اخیر چندین نخست وزیر، وزیر، استاندار و فرماندار آذری قبل از انقلاب و بعد از انقلاب داشته و داریم. دادگستری ایران انباشته‌اند از قضات آذری است. پدر، استاد و مرشد نویسنده کتاب، مدیر مجله وارلیق آقای دکتر جواد هدایت چندین بار وزیر دادگستری، سناتور و ریاست دیوان عالی کشور را داشته‌اند. آیا آن ادعاهای پوچ شرم آور نیست؟ امروز گروهی برای احیای جسد پان ترکیسم و کردیسم که هر دو در سال ۱۳۳۴ امتحان و وابستگی خود را به شوروی سابق نشان دادند می‌کوشند ولی با نام قومیت خواهی! در جنگ جهانی اول ترکان عثمانی خیال جدایی آذربایجان از بیکر ایران را داشتند و نام مجبور آذربایجان را به سرزمین شمال ارس گذاشتند. وقتی سفیر ترکان عثمانی باب تهدید را گذاشتند مرحوم مدرس خطاب به او گفت:

ه- بررسی تطبیقی حمله آشور و تهاجم ضحاک به ایران شماره ۲ ماهنامه مهد ایران مهر
۶- در آیه‌های تورات به شنا اشاره می‌کند و سرزمین اصلی را نقاط کوهستانی شرق ایران می‌داند

هر نیکبانه وارد خاک ایران شود کشته می‌شود، اگر مسلمان باشد طبق آیین اسلام او را دفن می‌کنیم.

ادامه در شماره آینده

فرم اشتراک مجله‌ی فردوسی

نام..... نام خانوادگی..... نام پدر..... تحصیلات.....
تعداد اشتراک..... نوع پرداخت (نقدی - بانکی).....
نشانی کامل پستی و تلفن متقاضی.....

مایلید از کدام شماره برایتان ارسال گردد:

ایران تک شماره: ۱۲۰۰ تومان - یک ساله: ۱۴۴۰۰ تومان - با هزینه ی پستی ۲۹۴۰۰ تومان

مبایس گزار خواهیم شد چنان چه:

وجه مورد نظر را به یکی از بانک های زیر واریز و اصل رسید را به نشانی پستی مجله: صندوق پستی ۱۴۱۵۵ ۱۸۸۶ ارسال یا به شماره اعلام شده فکس فرمایید.

۱- تهران- بانک رفاه- پل حافظ - شعبه نشر- ک ۱۶۶- جاری ۹۲۶۶۳

۲- تهران- بانک ملت- سعادت آباد- میدان کاج- ک ۶۵۵۴- جاری ۱۵۱۵/۳

نام صاحب حساب: مجله فردوسی

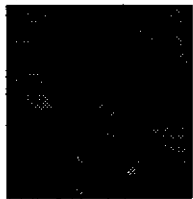
اروپا و آمریکا و سایر کشورها
تک شماره ۵ دلار با هزینه پستی ۱۲ دلار.

پیام گیر شبانه روزی:

تلفن:

پان ترکیسم زاییده افکار صهیونیستی است

«بخش پایانی»

«داوود مهرانی»

نقدی بر کتاب «ترکان» نوشته ی حسن راشدی پان ترکیسم وطنی

این ایده که ترکان ملتی بزرگ و هم خون مغولان هستند و در گذشته امپراتوری های نیرومندی را شکل داده اند نخستین بار از سوی نویسنده گان غیر ترک و بیش تر یهودی ارایه گردید.

اندیشه ی سیاسی پان ترکیسم (۱) از ایدئولوژی هایی بود که در اواخر حکومت امپراتوری عثمانی میان نخبه گان سیاسی ترک شکل گرفت و گسترش یافت. این اندیشه بر پایه ی تصورات تاریخی و فرهنگی و عمدتاً زبانی در صدد متحد کردن همه ی ترکان جهان در یک کشور و در زیر یک حکومت بنام دولت بزرگ، توران بزرگ یا ترکیه بزرگ بود. عمده تاکید پان ترکیست ها در شناسایی و تعریف عنصر ترک بر پایه و اساس زبان مشترک ترکی شکل گرفته است و براین باور است که هر آن کس که به این زبان گفتگو کرده یا می کنند وابسته به ملت ترک است. این ایده که ترکان ملتی بزرگ و هم خون مغولان هستند و در گذشته امپراتوری های نیرومندی را شکل داده اند نخستین بار از سوی نویسنده گان غیر ترک و بیش تر یهودی ارایه گردید چرا که در امپراتوری بزرگ عثمانی که متشکل از نژادها و ملت های گوناگون بود چندان اهمیت و تأکیدی بر عنصر ترک و زبان ترکی وجود نداشت. چنان که بسیاری از یونانی ها و اروپایی ها همانند وزیر بزرگ سلطان سلیمان قانونی (ابراهیم) از مسیحیان مسلمان شده بودند که وارد دربار شده بودند و بسیاری دیگر از امپراتورهای عثمانی از مادران روس و اروپایی متولد شده بودند.

در بسیاری از موارد ترک نام تحقیر آمیزی بود که به مردم روستایی، بی سواد و نادان آناتولی به عنوان لقبی استهزایی اطلاق می گردید (۲). در این فرهنگ چه از سوی حکومت و چه از سوی مردم تابع امپراتوری عثمانی (عثمانلی) به شمار رفتن وجه مشترک همه ی اقوام و ملت ها محسوب می شد و مهم این که حکومت عثمانی نیز هدف و برنامه یا خواستی تحت

عنوان ترک کردن ملل تابعه را نداشت.

• تئورسین های غیر ترک پان ترکیسم

هر چند که امروزه بیش تر نویسنده گانی چون ضیاء گوک آلب، احمد آقاییه نیهال آتسز و اکچورا از نظریه پردازان عمده ی پان ترکیسم و پان تورانیسم شناخته می شوند ولیکن ریشه ی اصلی این مقوله را باید در کتاب ها و نوشته های خاورشناسان غیر ترک یهودی جست و جو کرد. آرتور لملی دیوید نخستین کسی بود که در سال های ۱۸۱۰ تلاش بسیاری را مصرف شعله و در کردن احساسات ملی گرایانه در میان ترکان و یادآوری قومیت ترکی آنان نمود. وی در کتاب بررسی های مقدماتی تلاش داشت به ترکان اثبات نماید که دارای نژاد و ملیت برجسته ای هستند و بر سایر ملیت های تابع عثمانی برتری دارند. القابات دیوید - که از یهودیان انگلستان بود - پیرامون برجسته گی ترک ها بعدها تأثیر زیادی بر نهضت ترکان جوان گذاشت. در سال ۱۸۵۱ فواد پاشا و جودت پاشا نوشته های دیوید را به ترکی عثمانی ترجمه کردند و علی ساوی آثار دیوید را اساس نوشته های خود در ارتباط با زبان ترکی قرار داد.

دیوید لئون کوهن یکی دیگر از اروپائیان

یهودی تبار بود که میل زیادی به نشان دادن برتری ترک ها داشت. وی که تبعه ی فرانسه بود تلاش داشت پیوندهای ترکان با سایر ملل مسلمان را سست نماید و در همین جهت پس از انتشار کتاب خود در زمینه ی تاریخ ترکان (۱۸۹۹) جمعیت هایی متشکل از اعراب و ترک ها را در پاریس دور خود گرد آورد و عملاً تلاش کرد افکار ناسیونالیستی را در این ملت ها تقویت نماید. لئون کوهن نیز از یهودی تبار های فرانسه بود. آرمینوس وامبری یهودی مجارستانی که در خدمت دولت فخیمه ی انگلستان قرار داشت از جمله ی خاورشناسانی است که بیشترین تأثیر را در جنبش های پان تورانیستی در همان دوران نخست گذاشت. وی یکی از بخش های کتاب خود بنام درویش دروغین در خانات آسیای میانه را به ترک ها اختصاص داد و برای نخستین بار ادعا کرد مردمی در حد فاصل دیوار چین و بالکان زندگی می کنند که همه از یک ملت بزرگ کهن شمرده می شوند و در گذشته در سرزمینی بزرگ و په گانه به نام توران روزگار می گذرانند. این کتاب که در سال ۱۸۶۸ در انگلستان چاپ شد سعی داشت به ترکان عثمانی تلقین کند که بر همه ی ملل شرقی برتری دارند و از نواده های چنگیز خان مغول به شمار می روند. در نتیجه بایستی در سایه ی اتحاد ترکی مجد و عظمت گذشته را تجدید نمایند. وامبری فرزند یک روحانی یهودی بود و پس از دوران جوانی به خدمت دولت انگلستان در آمد. تلاش وی رودرو قرار دادن عثمانی و روسیه (جهت ناتوان سازی هر دو) و تکه پاره کردن نواحی عرب نشین عثمانی جهت استیلای اروپایی ها بر این منطقه بود. جالب آن که بیشتر سیاست مداران موثر در کمیته ی اتحاد و ترقی از کسانی بودند که در عثمانی به آنان دونم (یهودیان مسلمان شده) اطلاق می گردید و مصطفی کمال نیز تحت نظر همین دسته از افراد پرورش یافت.

(۱) Turkculuk

(۲) از جمله ضیاء گوک آلب در نوشتاری به این مسئله اشاره دارد که شدت سرکوب هویت ترکی در دوران عثمانی بسیار خشن و شدید بوده و از ترک تنها برای نامیدن مردم علمی و بی سواد استفاده می شد.

• حزب حرکت ملی MHP

همانند امروز هنگام بنیان گذاری جمهوری لاییک ترکیه در ۱۹۲۳ در آن روزگار نیز ارتشیان و افسران ارتش ترکیه (اردو) دارای روحیه ی بالای پان ترکی بودند و برای تسکین دادن شکست های ناشی از جنگ جهانی به دامن این افکار چنگ می زدند . در نتیجه همکاری های نزدیکی با گروه های سیاسی پان ترکیست برقرار می کردند پس از درگذشت آتاترک و گذار از دوران تک حزبی، احزاب چندی در ترکیه تشکیل شدند . حزب حرکت ملی (۶) که اکنون نیز در صحنه ی سیاسی ترکیه حضور دارد یکی از احزابی بود در آن دوران توسط آلپ ارسلان تورکش بنیان گذاری شد

• کارنامه ی آلپ ارسلان تورکش:

تورکش در سال ۱۹۳۹ با درجه ی سروانی از مدرسه ی جنگ پیاده نظام دانش آموخته شد و در سال ۱۹۴۴ به درجه ی سرهنگی رسید در همین سال به همراه نیهال آتسز به اتهام نزادپرستی و پان تورانیسم محاکمه و به ۹ ماه و ۱۰ روز حبس محکوم شد در همان سال نخست زندان با حکم دادگاه نظامی آزاد و در سال ۱۹۴۷ از اتهامات وارده تبرئه شد . تورکش در سال ۱۹۴۸ دانشکده ی افسری را به پایان رساند سپس به امریکا فرستاده شد و در امریکا تحصیل کرد در سالهای ۵۷-۱۹۵۵ در واشینگتن در کمیته ی دائمی ناتو به عنوان "هموند هیئت نماینده گی ستاد مشترک ارتش ترکیه " انجام وظیفه نمود در این سال نیز به تحصیل در رشته ی اقتصاد بین الملل پرداخت در سال ۱۹۵۹ به آلمان فرستاده شد و سپس به عنوان فرمانده نیروی زمینی ناتو (مدیریت شعبه ترکیه) ارتقاء یافت و به درجه آلبای در ارتش ترکیه نائل گردید

تورکش در کودتای ۱۹۶۰ ارتش علیه دولت اذنان مندرس در کمیته ی رهبری کودتا (۷) عضو بود هم چنین جزو ۸ نفر از افسرانی بود که کودتای ۲۷ می ۱۹۶۰ را طراحی و اجرا نمودند (۸) تورکش اعلامیه ی کودتا را شخصا از رادیو خواند و از آن پس نامش بر سر زبان ها افتاد وی به علت اختلاف نظرهای داخلی با سایر اعضا از کمیته اخراج و به عنوان مشاور سفیر به دهلی نو فرستاده و از ارتش نیز بازنشسته

اعلام گردید وی در سال ۶۳ انجمن صلح و پیشرفت را با هدف گردهم آوردن نیروهای ملی گرا بنیانگذاری کرد در این سال با طلعت آیدمیر و فتحی گورجان که در تدارک کودتای دیگری بودند وارد همکاری شد ولی به علت به توافق نرسیدن با آن دو کودتا را به دولت گزارش کرد تورکش در دادگاه نظامی به جرم سازماندهی کودتا محاکمه ولی به جهت لو دادن آن تبرئه گردید

دیوید لئون گوئن یکی دیگر از اروپائیان یهودی تبار بود که میل زیادی به نشان دادن برتری ترک ها داشت و وی که تبه یی فرانسه بود تلاش داشت پیوندهای ترکان با سایر ملل مسلمان را سمیت نماید

در سال ۱۹۶۵ به همراه چند تن از اعضای پیشین کمیته ی اتحاد ملی "حزب جمهوری خواه ملت روستایی CKMP را تأسیس کرد و به عنوان نماینده مردم آنکارا وارد مجلس شد در سال ۶۹ حزب وی به نام حزب حرکت ملی تغییر نام و نشان سه هلال ماه را به جای نشان ترازو سمبل حزب قرار داد در سال های ۱۹۶۹ تا ۱۹۷۳ به عنوان نماینده مردم آدانادر مجلس حضور داشت . تورکش پس از کودتای ۱۹۸۰ که زد و خورد های پان ترکیست ها با گروه های چپ گرا علت اصلی آن بود زندانی شد و تا سال ۱۹۸۵ در حبس بود تا سال ۱۹۸۷ از فعالیت سیاسی ممنوع شده بود ولی در این سال با ورود به حزب کوشش ملی M.G.P بار دیگر وارد میدان سیاست شد و در سال ۱۹۹۱ وارد پارلمان گردید در سال ۹۳ با لغو قانون ممنوعیت فعالیت احزاب نام کوشش ملی را به حزب حرکت ملی تغییر داد . در انتخابات ۱۹۹۵ نتوانست وارد پارلمان شود و به نگارش کتاب روی آورد آلپ ارسلان تورکش در سال ۱۹۹۷ بر اثر سکته قلبی درگذشت

• کارنامه ی حزبی و انتخاباتی حزب حرکت ملی پیش از مرگ تورکش:

حزب حرکت ملی (تأسیس ۱۹۶۹) در دهه ی هفتاد میلادی بزرگ ترین سنگر نیروهای پان ترکیست به نام گرگ های خاکستری در ترکیه بود این حزب دوبار در

دولت های ائتلافی موسوم به جبهه ی ملی گرا به رهبری سلیمان دمیرل در سال های پایانی دهه ی هفتاد شرکت کرد و تورکش سمت معاون نخست وزیر را کسب نمود در پایان دهه ی هفتاد میلادی درگیری های مسلحانه ی این حزب با چپ گرا ها سبب کشته شدن پنج هزار نفر گردید به طوری که در روزهای واپسین پیش از کودتا به طور متوسط روزانه بیش از ۳۰ نفر به قتل می رسیدند پس از کودتای ۱۹۸۰ تورکش به همراه بسیاری دیگر از رهبران سیاسی مانند دمیرل ملرکان و اجویت دستگیر و زندانی شد پس از آزادی او از زندان تلاش های سیاسی حزیش تا مدتی در قالب حزب کوشش ملی پی گیری شد این حزب پس از کودتای ۱۹۸۰ در جامعه ی ترکیه با افول شدیدی روبه رو شد MHP در انتخابات پارلمانی ۲۹ نوامبر ۱۹۸۷ کمتر از ۳ درصد آرا را به دست آورد در انتخابات ۲۰ اکتبر ۱۹۹۱ وارد انتخابات نشد (هر چند تورکش به عنوان کاندیدای مستقل از شهر یوزقات راهی مجلس شد) در انتخابات شهریاری ها در سال ۱۹۸۹ نیز نتوانسته بود ۴/۳ درصد آرا را کسب نماید در انتخابات ۱۹۹۵ حزب حرکت ملی با به دست آوردن ۸ درصد آرا موفق به ورود به پارلمان نشد هر چند پس از سقوط دولت ائتلافی چیلر _ اربکان در سال ۱۹۹۵ و استعفای نماینده های حزب راه راست و پیوستن آنان به این حزب توانست صاحب دو کرسی در مجلس گردد ولیکن پس از مرگ تورکش MHP تا انتخابات سال ۱۹۹۹ نتوانست پیروزی چشمگیری در عرصه ی سیاست انتخاباتی نشان دهد

MHP خواهان پای بندی به سنت های دیرین ترکیه و کمک به جوامع ترک نشین به مانند ترک های قفقاز و ترکان لویغور چین است این حزب از طریق کمک های مالی به گروه های قوم گرای سایر کشورها شبکه زیرزمینی فعالیت های پان ترکی را پس از فروپاشی شوروی تشکیل داده است

با مرگ تورکش "دولت باغچه لی" در سال ۱۹۹۷ طی یک کنفرانس اضطراری به رهبری حزب بر گردیده شد وی متولد سال ۱۹۴۷ در شهر عثمانیه می باشد و در رشته ی اقتصاد تحصیل کرده . باغچه لی در جوانی در انجمن های ملی گرای اولوکو لوجاقلاری (اولوکوچولر) فعالیت چشمگیری داشت در سال ۱۹۷۰ به دبیر کلی فدراسیون ملی دانشجویان ترک

(۷) کمیته ی اتحاد ملی MBK که تا تحویل حکومت به دولت غیرنظامی هدایت کشور و دولت را در دست داشت . (۸) کودتای ۱۹۶۰ از سوی گروهی از نظامیان به رهبری ژنرال کمال گورسل علیه دولت اذنان مندرس صورت گرفت . گورسل تا یک سال پی از کودتا خودش حکومت را اداره می کرد و هم به تنهایی وظایف ریاست جمهوری و نخست وزیری را بر عهده داشت . از سال ۶۱ تا ۶۴ عصمت اینونو (از بنیانگذاران ترکیه نوین و همکار نزدیک آتاترک و دبیر کل حزب جمهوری خلق) بر کرسی نخست وزیری تکیه زد . گورسل تا سال ۶۴ رئیس جمهور ترکیه بود در اثر کودتای ۲۷ می ۱۹۶۰ همه ی اعضای دولت مندرس و حزب دموکرات از کار بر کنار شدند و مندرس و چند تن از اعضای کابینه ی وی از جمله احمد پولاد کان به جوخه های اعلام سپرده شدند

(۹) نامه ی آلپ ارسلان تورکش از زندان این نامه از سوی بسیاری از نشریات ترکیه در آستانه ی انتخابات ۲۰۰۷ به چاپ رسید پیش هابی از آن نامه حاوی این مطالب است:

Bunlar milliyetçilik yolunda, geçmiş yıllarda ses-sizce hizmet vermişlerdir. A.G., A.A. tarafından gös-terilen hatalı davranış an-lamak mümkün değildir. Devlet Bahçeli'nin bunlar-la aynı davranışa girişmesi mümkün şey. Devlet Bahçeli, MİT'dendir. Arkadaşlarımız MİT'den uzak olmalı, bunlara hiç itimat etmemelidir.

رسید و در مبارزات دانشجویی شرکت نمود پیش از پیوستن به MHP به دبیرکلی حزب ملی گرای کار برگزار شده. در زمان حیات تورکش به MHP پیوست و تا معاونت دبیرکل پیش رفت.

در مورد دولت باغچه لی نکته ی قابل توجه این است که وی در واقع پیش از یک سیاست ملل، مامور سازمان اطلاعاتی ترکیه (میت) در حزب حرکت ملی به شمار می رود در آستانه ی انتخابات ۲۰۰۷ نامه ای از آلب ارسلان تورکش در مطبوعات ترکیه منتشر شد که در آن باغچه لی از سوی تورکش مامور میت در حزب حرکت ملی دانسته شده بود. تورکش هم چنین در این نامه که در سال ۱۹۸۳ به یکی از همفکران خود نوشته بود باغچه لی به عنوان یک عنصر غیر قابل اعتمادی یاد کرده است.

MHP توانست در انتخابات آوریل ۱۹۹۹ پس از سال ها با اقتدار بیشتری وارد پارلمان شود و با داشتن ۱۳۹ کرسی در پارلمان در دولت ائتلافی بلند اجویت شرکت کند.

پیروزی این حزب در این دوره از انتخابات به دلیل افول ناگهانی دو حزب رفاه و راه راست و باز شدن عرصه برای سایر احزاب و نیز دستگیری عبدالله لوجلان رهبر پ.د.ک.ک در کنیا بود.

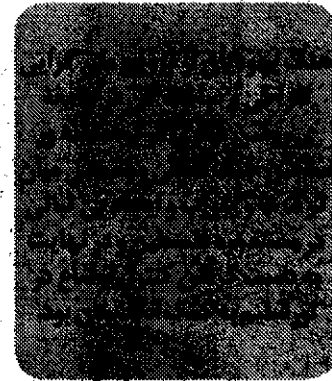
با سقوط دولت ائتلافی اجویت در سال ۲۰۰۲ و پیروزی قاطع حزب عدالت و توسعه MHP از ورود به مجلس بازماند و در حد فاصل سال های ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ فعالیت زیادی در صحنه ی سیاست ترکیه از خود نشان نداد.

دومین موفقیت نسبی حزب حرکت ملی در انتخابات سال ۲۰۰۷ بود که توانست با کسب ۱۴ درصد آرا بیش از ۷۰ نماینده وارد مجلس نمایندجات و خشونت های فزاینده پ.د.ک.ک در این دوره نیز باعث افزایش گرایش های ملی گرایانه میان مردم و سران حزب شد. آرا به سوی MHP شلار سوی دیگر ائتلاف ناموفق حزب راه راست و حزب مام میهن که ابتدا با تبلیغات زیادی اعلام شد ولی سپس با موانع حقوقی روبه رو گشت و در نهایت سبب از دور خارج شدن مام میهن از گردونه ی انتخابات گردید سبب افزایش اقبال MHP بود.

• بهره سخنی:

هرچند امروزه بسیاری از روزنامه نگاران و سیاست مدرن ترکیه با نگاه واقع بینانه به مسایل روز تا حد زیادی از پان تورانیسم

فاصله گرفته اند و بیشتر نیروهای ملی ایده ی کمالیسم را مد نظر دارند و لیکن نهاد هایی چون ارتش و سازمان های اطلاعاتی و زیر زمینی و انجمن های اولکو اوجاقلاری و بنیاد تورکش از بنگله های اجتماعی هستند که به پان تورانیسم دامن می زنند بسیار دیده شده که افسران رده بالای « اردو » پس از بازنشسته گی دست به تأسیس گروه های پان تر کیستی می زنند و با جذب نیروهای اجتماعی در جامعه عرض اقدام می نمایند.

وجود این نهادها و چنین تحرکاتی نشانگر این واقعیت است که هنوز بخشی از بدنه ی سیاسی جامعه ی ترکیه (هر چند محدود) حاضر به پذیرش بسیاری از واقعیت های جهانی نمی باشند از سوی دیگر دولت های لایبک ترکیه یا در پیش گرفتن برخی سیاست های خارجی ثابت کرده اند هنوز رسوباتی از سیاست های الحاقی گرایانه را در ذهنیات خود درآ می و پذیرفته گشته از برخی اقدامات فرهنگی ترکیه در همین زمینه ها مساله ی اشغال قبرس سیاست تنظیم شده ی تورقوت اوزال (رئیس جمهور سابق) پس از فروپاشی شوروی در قفقاز و آسیای میانه دلیل این مدعا است از اقدامات آشکار ترکیه در زمینه ی ترک گرایی دشمنی با ارمنستان و نپذیرفتن مسئولیت کشتار یک و نیم میلیون ارمنی توسط پان ترکیست های کمیته ی اتحاد ترقی در زمان عثمانی ، حمایت از دولت باکو در مناقشه ی قره باغ و مهم تر از همه برگزاری نشست های توزک سوی (ترک نژاد) می باشد. این نشست ها که عموماً در آنکارا یا استانبول در سطح سران عالی رتبه ی کشور ها برگزار می گردد از زمان فروپاشی شوروی تا سال ۲۰۰۰ با میزبانی ترکیه انجام می پذیرفت پس از یک وقفه ی شش ساله در سپتامبر ۲۰۰۶ هفتمین نشست این اجلاس در آناتلیا برگزار گردید هر چند حضور سران کشورهای ترک زبان

در این سلسله نشست ها با کمک مترجم موجب شگفتی و تمام این جریان از سوی سایر کشور ها شد ولیکن نکته ی این حرکت اثبات و نمودار وجود بارقه هایی از گرایش های رمانتیک پان ترکی در میان سیاست مدرن ترکیه می باشد.

در حال حاضر تمرکز سیاسی و البته نا موفق ترکیه در آسیای میانه سبب شده است این کشور نتواند آن طور که باید انتظار داشت در این منطقه نفوذ عمیق داشته باشد در حالی که کشورهایی چون هند و چین نبض بازار اقتصادی آن منطقه را در دست گرفته اند. ترکیه با سیاستی نا پخته و مه آلود کم ترین نقش اقتصادی و تاثیر سیاسی را در میان کشورهای آسیای میانه _ که تورقوت لوزل نقش برادر بزرگتر این دولت ها را برای ترکیه در نظر گرفته بود _ را داراست.

پایان

منابع:

- احمد کاتلمی، امنیت در قفقاز جنوبی، موسسه فرهنگی و مطالعات و تحقیقات ایران، معاصر تهران
- احمد کاتلمی، پان ترکیسم و پان لژیسم، موسسه فرهنگی و مطالعات و تحقیقات ایران، معاصر تهران
- جاکوب لاندروپ، حمید احمدی، پان ترکیسم یک قرن در تکاپوی الحاقی گری
- ارمنستان و مسائل امنیتی در قفقاز جنوبی، گرافیک استرلین، فصلنامه اران، شماره ۷